

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

« 31 » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 31 » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

« 31 » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

ступінь вищої освіти – **перший (бакалаврський)**

галузь знань – **02 «Культура і мистецтво»**

спеціальність – **028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»**

освітньо-професійна програма – **Менеджмент соціокультурної діяльності**

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	2	3	42	42	5	12	79	180	3
Заочна	2	3,4	8	4	-	-	168	180	4

31.08.2023

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності», затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 9 від 15 червня 2022 р.

Робочу програму розробила кандидат історичних наук, доцент кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Олена СТЕФАНІШИН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри
кандидат історичних наук, доцент

Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності,
протокол № 1 від 30.08.2023 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності,
кандидат історичних наук, доцент

Олена СТЕФАНІШИН

Гарант ОПІ,
кандидат історичних наук, доцент

Олена СТЕФАНІШИН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Менеджмент соціокультурної діяльності»

1. Опис дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Дисципліна «Менеджмент соціокультурної діяльності»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»	Статус дисципліни – <i>дисципліна циклу професійної підготовки</i> Мова навчання – <i>українська</i>
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність: 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»	Рік підготовки: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2</i> Семестр: <i>Денна – 3</i> <i>Заочна – 3, 4</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: «Менеджмент соціокультурної діяльності»	Лекції: <i>Денна – 42 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 42 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 180	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)	Самостійна робота: <i>Денна – 79 год., у тому числі тренінг, КПЗ – 12 год.</i> <i>Заочна – 168 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 5 год.</i>
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 6		Вид підсумкового контролю – <i>екзамен</i>

2. Мета і завдання дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Радикальне реформування суспільства, його трансформація та модернізація на засадах демократизації та децентралізації потребують удосконалення всіх видів соціального управління, зокрема й менеджменту соціокультурної сфери, якій належить особливе місце в розвитку українського суспільства.

Тривалість і соціальна важливість вільного часу постійно збільшуються, а тому й значення соціокультурної діяльності та управління нею також зростає, чим і пояснюється запровадження відповідного нормативного курсу в програму підготовки фахівців.

Метою дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності» є розкриття сутності й призначення соціокультурної діяльності як результату вільного вибору в дозвіллевий час; аналіз теоретичних засад і практичного досвіду здійснення державного управління у соціокультурній сфері; дослідження особливостей менеджменту культурно-просвітницьких інституцій, культурно-мистецьких установ та культурно-дозвіллевих закладів; характеристика новацій в управлінні соціокультурною діяльністю в умовах децентралізації та у контексті забезпечення національної безпеки; вивчення стану та перспектив розвитку соціокультурної інфраструктури в об'єднаних територіальних громадах; виявлення концептуальних теоретичних і психологічних засад прийняття управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності; характеристика особливостей підготовки, розробки і реалізації рішень у процесі управління та аналіз ефективного менеджменту соціокультурних установ.

2.2 Завдання вивчення дисципліни: ознайомити з понятійно-термінологічним апаратом навчальної дисципліни; виявити реально існуючу систему соціально-культурних інститутів (закладів, об'єднань, організацій тощо), які виступають в якості суб'єктів соціально-культурної політики на регіональному та місцевому рівнях; навчити аналізувати досвід роботи закладів соціально-культурної сфери, шукати засоби і шляхи вирішення існуючих у них проблем; характеризувати новації в управлінні соціокультурною діяльністю; розкрити сутність процесу прийняття управлінських рішень у соціокультурній сфері; ознайомити з практикою найбільш ефективного використання нормативно-законодавчих документів та інформаційно-управлінського забезпечення соціокультурної діяльності; формувати уявлення про зміст ресурсної бази соціально-культурної діяльності, зокрема технічного і фінансового ресурсів, соціально-демографічного контингенту, кадрового потенціалу та морально-психологічного чинника.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення дисципліни **студент повинен знати:**

- основні поняття й терміни курсу;

- соціальні ролі, які може виконувати менеджер соціокультурної діяльності;
 - сфери здійснення соціокультурної діяльності;
 - поняття, сутність і специфіку менеджменту в сфері культури, його функції та принципи;
 - культурну політику України та перспективні напрями її розвитку;
 - типові процедури й рішення з управління кадрами;
 - підходи до реалізації альтернативних моделей управління;
 - способи залучення і акумулювання позабюджетних коштів;
 - системи обліку, звітності і контролю в діяльності закладів культури;
 - організацію управління діяльністю керівника;
 - теоретичні й практичні проблеми менеджменту культури.
- У результаті вивчення дисципліни **студент повинен вміти:**
- використовувати терміни курсу в професійній лексиці;
 - наводити приклади діяльності закладів соціально-культурної сфери, самодіяльних формувань;
 - визначати перспективи розвитку соціокультурної діяльності як галузі суспільної практики;
 - аналізувати сучасні умови організації соціокультурної діяльності в Україні та світі;
 - аналізувати стан тенденцій в управлінських технологіях і перспективні напрями їх розвитку;
 - розробляти проєкти культурного розвитку окремих територій та районів міста;
 - розробляти положення, інструкції та іншу організаційну документацію в закладах культури;
 - застосовувати систему стимулювання й мотивації працівників;
 - володіти навичками прийняття рішень у можливих нестандартних ситуаціях в управлінській діяльності закладів культури;
 - визначати ефективність системи управління в конкретних закладах культури;
 - використовувати знання з дисципліни для саморозвитку та самоорганізації, підвищення свого професійного рівня в соціокультурній діяльності.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ПК3. Здатність визначати стратегічні пріоритети та аналізувати особливості місцевих, регіональних, національних та глобальних стратегій соціокультурного розвитку.

ПК4. Вміння використовувати адекватний професійний інструментарій для розробки та оперативного управління соціокультурними проєктами.

ПК11. Здатність виявляти, використовувати, інтерпретувати,

критично аналізувати джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери.

ПК15. Вміння використовувати сучасні методи обробки інформації для організації та управління соціокультурними процесами.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія та культура України», «Історія та теорія української й світової культури», «Історія та теорія соціокультурної діяльності», «Корпоративна культура», «Етнополітика та етнокультура України», «Основи менеджменту та проектування», «Міжкультурні комунікації», «Збереження культурної спадщини», «Культурні аспекти бізнесу».

2.5. Результати навчання:

РН1. Визначати базові професійні поняття та використовувати термінологічний апарат менеджера соціокультурної діяльності.

РН5. Оцінювати специфіку застосування принципів управління в соціокультурному менеджменті.

РН6. Класифікувати та знаходити інноваційні рішення для створення, реалізації і забезпечення соціокультурних потреб людини.

РН9. Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію.

РН10. Вивчати, узагальнювати та адаптовувати найкращий досвід соціокультурної розбудови.

3. Програма навчальної дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Змістовий модуль 1. Основи соціокультурного менеджменту

Тема 1.1. Дисципліна «Менеджмент соціокультурної діяльності» у професійній підготовці відповідних фахівців

Менеджмент соціокультурної діяльності як навчальна дисципліна. Мета курсу, завдання практичних і лекційних занять. Міждисциплінарні зв'язки. Актуальність вивчення менеджменту соціокультурної діяльності.

Проблема визначення соціокультурної діяльності. Соціокультурна діяльність як навчальний предмет, соціальна практика, наукова діяльність.

Ключові поняття менеджменту соціокультурної діяльності, запозичені у гуманітарних та точних наук.

Значення курсу «Менеджмент соціокультурної діяльності» для підготовки відповідних фахівців. Статус менеджера соціокультурної діяльності. Нові види соціальної практики та посади, які можуть обіймати професіонали соціокультурної сфери.

Тема 1.2. Особливості менеджменту соціокультурної сфери суспільного розвитку

Головні види соціального управління. Імплементация функцій управління у соціокультурну сферу суспільства. Функції соціокультурного менеджменту. Принципи управління культурно-мистецькою сферою. Об'єкти і суб'єкти соціокультурного менеджменту. Методи теорії менеджменту культурно-мистецької сфери.

Система соціокультурного менеджменту та її складові. Рівні впливу в структурі державного управління соціокультурною діяльністю. Стратегічні й тактичні завдання, які вирішують органи державної влади у культурно-мистецькій сфері. Центральні органи виконавчої влади як втілювачі державної культурної політики. Функції Міністерства культури та інформаційної політики України.

Особливості менеджменту культурно-просвітницьких інституцій: управління музейною справою, менеджмент бібліотечних установ, управління архівною галуззю.

Менеджмент культурно-мистецьких установ на прикладі управління у кінематографа фії та театрального менеджменту.

Роль відвідувача в закладі культурно-дозвілєвого типу. Організаційна структура клубної установи. Функції дирекції клубних формувань. Вимоги до керівника культурно-дозвілєвого закладу. Традиційні види самодіяльної творчості та зміст їх творчо-виробничих процесів.

Тема 1.3. Організація державного управління у соціокультурній сфері України на сучасному етапі

Соціальний розвиток суспільства та соціальна політика держави. Соціальна інфраструктура як сукупність галузей народного господарства та її економічна сутність. Види діяльності у структурі соціальної сфери.

Державно-громадська і громадсько-державна моделі управління у галузі культури: характерні риси, відмінності, переваги. Необхідність трансформації державного управління культурою.

Соціокультурний розвиток у контексті реалізації Стратегії сталого розвитку України. Впровадження адміністративної реформи і децентралізації в українській соціокультурній сфері.

Завдання держави з точки зору національної безпеки. Недоліки колишньої Стратегії національної безпеки України. Програмно-цільовий підхід до реалізації державної політики у сфері культури.

Необхідність виховання і самоствердження нації через формування її національної ідентичності. Культура як головний фактор національної ідентичності. Російсько-українська війна як боротьба за ідентичність.

Тема 1.4. Розвиток соціокультурної інфраструктури у територіальних громадах

Базові поняття соціокультурної сфери в українському законодавстві. Креативні (творчі) індустрії – новий термін нормативно-правової бази функціонування культури. Дискусійні питання і прогалини українського культурного законодавства.

Особливості фінансового утримання соціокультурних закладів. Відсутність стимулюючого законодавства щодо меценатської діяльності в Україні. Можливості залучення позабюджетних коштів на розвиток культури в ОТГ.

Український культурний фонд: мета та місія діяльності. Сектори підтримки розвитку культури з боку Українського культурного фонду.

Будинок культури як ключовий елемент соціокультурної інфраструктури. Фактори, що впливають на успішний розвиток культури в громаді.

Проблемні питання соціокультурного життя в ОТГ. Рекомендації органам влади центрального і регіонального рівня для оптимізації соціокультурного розвитку територіальних громад.

Зарубіжні моделі функціонування локальних культурних просторів. Європейський досвід реалізації державної культурної політики: Польща, Латвія, Франція, Швеція, Великобританія.

Тема 1.5. Діловий етикет менеджера соціокультурної діяльності

Характеристика комунікаційної складової у діяльності сучасного фахівця соціокультурної сфери. Ділове спілкування менеджера соціокультурної діяльності. Форми усного професійного спілкування. Характеристика ділових та особистих якостей керівника закладу культури.

Ділова бесіда: етапи, принципи підготовки і правила проведення. Мистецтво переконувати. Особливості ділових бесід керівника: бесіда з діловим партнером, співбесіда з найманим працівником, колективна бесіда.

Приєм відвідувачів у діловому світі. Рекомендації керівникам при прийомі відвідувачів. Завдання, значення і види прийомів. Принципи організації прийому різних категорій відвідувачів.

Організація телефонного обслуговування: правила, завдання і значення. Телефонний етикет. Етапи службової телефонної розмови. Забезпечення зв'язку менеджера соціокультурної діяльності.

Конфліктні ситуації у закладі культури. Поведінка керівника соціокультурної установи у конфліктних ситуаціях. Стили розв'язання конфлікту в соціокультурній сфері.

Тема 1.6. Організація ділових заходів у роботі керівника соціокультурної установи

Види ділових заходів і прийомів. Загальні особливості підготовки і проведення ділових нарад, зустрічей, переговорів, семінарів, презентацій, засідань, тренінгів та інших організаційних видів роботи закладу культури.

Особливості ділових переговорів. Методи ведення переговорів. Схема підготовки і проведення ділових переговорів.

Нарада як вид управлінської діяльності. Класифікація ділових нарад. Роль керівника у підготовці та проведенні різних нарад. Особливості організації та документування рішень оперативних нарад. Технологія проведення ділової наради.

Види ділових поїздок керівника. Особливості організації відряджень і ділових поїздок керівника. Програма ділових поїздок керівника: значення, структура, зміст, порядок розробки.

Змістовий модуль 2. Прийняття управлінських рішень у соціокультурній сфері

Тема 2.1. Теоретичні засади ухвалення управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності

Рішення у повсякденному житті. Роль і значення прийняття рішень у менеджменті. Дослідження про ухвалення управлінських рішень.

Необхідність прийняття рішень у процесі управління закладом культури.

Термін «прийняття рішень» в економіці, психології, політології, історії, прикладній математиці, інформатиці, соціокультурній діяльності тощо.

Ознаки управлінських рішень (УР). Розширене і вузьке розуміння прийняття управлінських рішень. Ототожнення ухвалення управлінських рішень з процесом менеджменту. Управлінське рішення як вибір, як результат вибору і як процес. Основні вимоги до управлінських рішень.

Інтуїтивний вибір рішення. Підхід, що ґрунтується на судженнях. Сутність раціональних рішень.

Безпосереднє оточення соціокультурної установи. Фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, які впливають на прийняття управлінських рішень. Перелік ключових учасників процесу ухвалення рішення. Менеджер соціокультурної діяльності, який приймає рішення.

Етапи розвитку системних досліджень. Порівняння традиційного мислення і системного підходу при прийнятті управлінських рішень. Складність ухвалення рішень у соціальній системі. Заклад культури як соціальна система у прийнятті управлінських рішень.

Типологія управлінських рішень за змістом, за часом дії, за функціональним змістом, за ступенем обов'язковості, за технологією прийняття, за кількістю варіантів, за способом обґрунтування, за кількістю учасників, за наявністю інформації й способом її обробки, за станом свідомості, за характером прийняття, за швидкістю розв'язання завдань тощо.

Альтернативи як варіанти рішень. Незалежні та залежні альтернативи. Процедури роботи з альтернативами.

Критерії як оцінки альтернатив. Незалежні та залежні критерії. Шкали оцінок за критеріями.

Характерні риси процесу прийняття управлінських рішень. Етап підготовки управлінських рішень, його процедурні особливості. Характеристика етапу розробки управлінських рішень. Підходи при виборі варіанта рішення. Послідовність етапу реалізації управлінських рішень.

Тема 2.2. Психологія прийняття управлінських рішень у соціокультурній діяльності

Поняття рішення та процес його прийняття згідно наукових уявлень психології. Стадії процесу ухвалення управлінських рішень. Домінуючі тенденції людського мислення при прийнятті рішень.

Автоматичний, інтуїтивний підходи та метод спроб і помилок в ухваленні рішень. Типи управлінських рішень за характером прийняття.

Критерії стійкості закладу культури (з точки зору психології). Оптимальний психологічний клімат як важливий фактор виживання соціокультурної установи і забезпечення безпеки управлінської праці.

Основні суб'єкти та об'єкти управління соціокультурною інституцією. Внутрішні фактори ризику управлінської діяльності. Керівництво закладу культури як внутрішній психологічний фактор ризику прийняття рішень.

Типові помилки менеджерів при реалізації управлінських функцій. Рекомендації щодо застосування особистісних якостей керівника у процесі ухвалення рішень. Персонал закладу культури як внутрішній психологічний фактор ризику прийняття рішень. Основні психологічні фактори, що визначають надійність персоналу.

Зовнішні аспекти ризику управлінської діяльності. Конкуренти як зовнішній психологічний фактор ризику ухвалення рішень. Категорії працівників, які можуть стати об'єктами психологічного впливу. Партнери як зовнішній психологічний фактор ризику прийняття рішень. Важливість переговорів у процесі формування уявлень про надійність партнера.

Соціально-психологічне відпрацювання рішення. Потреби або мотивації людини в управлінні. «Піраміда ієрархії потреб або мотивації людини» за А. Маслоу. Морально-психологічні мотивації соціокультурної установи в управлінській діяльності.

Особа, яка приймає рішення. Професійні якості менеджера соціокультурної діяльності, який ухвалює рішення. Спеціальні та загальні психічні властивості особи, яка приймає рішення. Особистісні якості особи, яка ухвалює рішення.

Переробка інформації у пам'яті людини та її зв'язок з прийняттям рішень.

Тема 2.3. Методологія ухвалення управлінських рішень у соціокультурній сфері

Моделювання можливості розв'язання проблем та вибір методів прийняття рішень як важливі етапи у структурі процесу підготовки, розробки і реалізації рішень. Схема вхідних і вихідних елементів технології ухвалення управлінських рішень. Мета методологічного (технологічного) аспекту процесу прийняття управлінських рішень.

Суть поняття «модель». Властивості моделей. Основні моделі управління. Групи моделей процесу ухвалення управлінських рішень: класична, поведінкова, ірраціональна – та їх характеристика.

Основні методи менеджменту: організаційно-правові, адміністративні, економічні, соціально-економічні, соціально-психологічні. Класифікація методів прийняття управлінських рішень. Сутність емпірико-теоретичних методів. Роль логічних методів. Методи експертних оцінок. Використання формалізованих методів.

Планування і прогнозування управлінських рішень. Прогноз, прогнозування у менеджменті. Методологічний і процесний підходи до прогнозування. Суть понять «гіпотеза», «план». Форми поєднання гіпотези, прогнозу і плану.

Тема 2.4. Інформаційний аспект прийняття управлінських рішень у галузі культури

Поняття «управління», «інформація». Сутність управлінської інформації. Низхідні та висхідні потоки управлінської інформації у соціокультурній діяльності.

Мета інформаційного аспекту діяльності щодо прийняття управлінських рішень. Класифікація інформації, призначеної для підготовки управлінських рішень. Вимоги до якості інформації, призначеної для прийняття рішень.

Класифікація інформаційних технологій ухвалення управлінських рішень у закладі культури. Функції, які забезпечують у результаті впровадження нових інформаційних технологій у сферах документообігу, комунікацій, обробки даних, управління, прийняття рішень.

Інформаційні системи та автоматизовані системи підтримки ухвалення рішень. Сфера використання та ефективність інтерактивних комп'ютерних систем інтелектуальної підтримки різних видів діяльності при прийнятті рішень. Класифікація систем підтримки ухвалення управлінських рішень.

Тема 2.5. Нормативний напрям ухвалення управлінських рішень у соціокультурній сфері

Необхідність документування управлінських рішень у соціокультурній інституції. Поняття «документ» та його основні ознаки. Двоєдина природа документа. Специфіка документованої інформації. Функції документів. Особливість інформаційної функції документа. Значення управлінської функції документа.

Оформлення управлінських рішень. Основні форми управлінського рішення як документа та їх зміст. Відповідність форм підготовки управлінських рішень та форм їх реалізації. Управлінська документація у закладі культури.

Вимоги до складання й оформлення управлінських документів: внутрішнє погодження документів, візування, вимоги до виготовлення і використання бланків документів, порядок роботи з печатками і штампами, написання ініціалів і прізвищ та дат у реквізитах документів, оформлення адрес і підписів у реквізитах документів, оформлення копій до документів, оформлення додатків до документів і т. д. Проходження документів у соціокультурній установі.

Тема 2.6. Реалізація управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності

Етапи процесу реалізації рішень у соціокультурній сфері: організація виконання рішення, аналіз і контроль процесу виконання рішення, здійснення зворотного зв'язку. Заходи, що сприяють реалізації управлінських

рішень. Делегування повноважень у процесі ухвалення управлінських рішень. Особа, відповідальна за реалізацію управлінських рішень. Індивідуальне і колективне виконання рішень. Контроль, оцінка, похвала і покарання у процесі прийняття управлінських рішень.

Оцінка якості управлінського рішення. Показник оцінки якості прийнятих управлінських рішень через кількість виконаних рішень. Основні складові якості рішень: організаційна, економічна, соціальна, технологічна, психологічна, правова, екологічна, етична, політична і т. д. Зміст сторін якості управлінських рішень.

Економічна ефективність управління та ефективність ухвалення управлінських рішень. Ефективність як економічна і соціальна результативність. Національний дохід (знов створена вартість) за конкретний період часу, показник продуктивності праці, прибуток як показники ефективності управління. Оцінка ефективності виконання окремих управлінських функцій менеджером соціокультурної діяльності.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності»

(денна форма навчання)

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	Індив. робота	Самост. робота	Тренінг, КПЗ	Конт- рольні заходи
Змістовий модуль 1.						
Основи соціокультурного менеджменту						
Тема 1.1. Дисципліна «Менеджмент соціокультурної діяльності» у професійній підготовці відповідних фахівців	2	2	–	5	6	Пото- чне опиту- вання
Тема 1.2. Особливості менеджменту соціокультурної сфери суспільного розвитку	6	6	1	5		
Тема 1.3. Організація державного управління у соціокультурній сфері України на сучасному етапі	3	3	1	5		
Тема 1.4. Розвиток соціокультурної інфраструктури у територіальних громадах	4	4	1	8		
Тема 1.5. Діловий етикет менеджера соціокультурної діяльності	4	4	–	8		
Тема 1.6. Організація ділових заходів у роботі керівника соціокультурної установи	3	3	–	8		
Змістовий модуль 2.						
Прийняття управлінських рішень у соціокультурній сфері						
Тема 2.1. Теоретичні засади ухвалення управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності	6	6	1	6	6	Пото- чне опиту- вання
Тема 2.2. Психологія прийняття управлінських рішень у соціокультурній діяльності	4	4	1	6		
Тема 2.3. Методологія ухвалення управлінських рішень у соціокультурній сфері	3	3	–	7		
Тема 2.4. Інформаційний аспект прийняття управлінських рішень у галузі культури	3	3	–	7		
Тема 2.5. Нормативний напрям ухвалення управлінських рішень у соціокультурній сфері	2	2	–	7		
Тема 2.6. Реалізація управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності	2	2	–	7		
Всього:	42	42	5	79	12	

(заочна форма навчання)

Тема	Кількість годин			
	Лекції	Практ. заняття	Індив. робота	Самост. робота
Змістовий модуль 1.				
Основи соціокультурного менеджменту				
Тема 1.1. Дисципліна «Менеджмент соціокультурної діяльності» у професійній підготовці відповідних фахівців	1	–	–	10
Тема 1.2. Особливості менеджменту соціокультурної сфери суспільного розвитку	1	–	–	14
Тема 1.3. Організація державного управління у соціокультурній сфері України на сучасному етапі	1	–	–	15
Тема 1.4. Розвиток соціокультурної інфраструктури у територіальних громадах	1	–	–	15
Тема 1.5. Діловий етикет менеджера соціокультурної діяльності	–	1	–	10
Тема 1.6. Організація ділових заходів у роботі керівника соціокультурної установи	–	1	–	14
Змістовий модуль 2.				
Прийняття управлінських рішень у соціокультурній сфері				
Тема 2.1. Теоретичні засади ухвалення управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності	1	–	–	15
Тема 2.2. Психологія прийняття управлінських рішень у соціокультурній діяльності	1	–	–	15
Тема 2.3. Методологія ухвалення управлінських рішень у соціокультурній сфері	1	–	–	15
Тема 2.4. Інформаційний аспект прийняття управлінських рішень у галузі культури	1	–	–	15
Тема 2.5. Нормативний напрям ухвалення управлінських рішень у соціокультурній сфері	–	1	–	15
Тема 2.6. Реалізація управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності	–	1	–	15
Всього:	8	4	–	168

**5. Тематика практичних занять з дисципліни
«Менеджмент соціокультурної діяльності»**

**Дисципліна «Менеджмент соціокультурної діяльності»
у професійній підготовці відповідних фахівців**

I. Питання для обговорення

1. Менеджмент соціокультурної діяльності як академічний курс
2. Ключові поняття менеджменту соціокультурної діяльності
3. Статус фахівця соціокультурної діяльності

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Проблема визначення поняття «соціокультурна діяльність»
2. Актуальність вивчення менеджменту соціокультурної діяльності

**Особливості менеджменту
соціокультурної сфери суспільного розвитку**

I. Питання для обговорення

1. Функції, об'єкти і суб'єкти соціокультурного менеджменту
2. Структура державного управління соціокультурною діяльністю
3. Менеджмент культурно-просвітницьких інституцій:
 - 3.1. Управління музейною справою
 - 3.2. Менеджмент бібліотечної справи
 - 3.3. Управління архівною справою
4. Менеджмент культурно-мистецьких установ:
 - 4.1. Управління у кінематографії
 - 4.2. Театральний менеджмент
5. Управління культурно-дозвілєвими закладами

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Принципи та методи соціокультурного менеджменту
2. Завдання і функції Міністерства культури та інформаційної політики

України

3. Клубний менеджмент

**Організація державного управління
у соціокультурній сфері України на сучасному етапі**

I. Питання для обговорення

1. Державне регулювання соціального розвитку суспільства
2. Шляхи оптимізації державного управління у галузі культури
3. Вплив децентралізації на українську соціокультурну сферу
4. Державна культурна політика в контексті забезпечення національної безпеки

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Особливості впровадження адміністративної реформи в Україні
2. Українська соціокультурна сфера у викликах війни

Розвиток соціокультурної інфраструктури у територіальних громадах

I. Питання для обговорення

1. Нормативно-правова база функціонування соціокультурної сфери
2. Фінансові умови утримання соціокультурних закладів
3. Соціокультурне життя в ОТГ: успіхи та проблеми
4. Рекомендації для оптимізації соціокультурного розвитку ОТГ
5. Європейський досвід державного управління у сфері культури

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Основні нормативно-правові документи у галузі культури
2. Зарубіжні моделі функціонування локальних соціокультурних просторів

Діловий етикет менеджера соціокультурної діяльності

I. Питання для обговорення

1. Службове спілкування та ділові якості керівника закладу культури
2. Правила ведення ділових бесід
3. Організація прийому різних категорій відвідувачів
4. Організація телефонного обслуговування
5. Поведінка керівника закладу культури у конфліктних ситуаціях

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Секрети успішної бесіди (за Д. Карнегі)
2. Типологія конфліктів

Організація ділових заходів у роботі керівника соціокультурної установи

I. Питання для обговорення

1. Види ділових заходів
2. Організація переговорів менеджером соціокультурної діяльності
3. Підготовка і проведення нарад у соціокультурній установі
4. Організація ділових поїздок керівника закладу культури

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Особливості підготовки і проведення презентацій
2. Технологія проведення ділової наради

Теоретичні засади ухвалення управлінських рішень менеджерами соціокультурної діяльності

I. Питання для обговорення

1. Роль прийняття рішень в управлінні соціокультурним закладом
2. Міждисциплінарний характер теорії прийняття рішень
3. Поняття управлінського рішення (УР)
4. Загальні підходи до прийняття УР
5. Середовище ухвалення УР
6. Системний підхід у прийнятті УР
7. Типологія УР

8. Альтернативи УР
9. Критерії УР
10. Етапи процесу прийняття УР

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Загальні вимоги до управлінських рішень
2. Ключові учасники процесу прийняття рішення
3. Характеристика етапів ухвалення управлінських рішень

Психологія прийняття управлінських рішень у соціокультурній діяльності

I. Питання для обговорення

1. Процес прийняття рішення з точки зору психології
2. Психологічні підходи до прийняття управлінських рішень
3. Психологічні критерії стійкості й виживання закладу культури
4. Показники ефективності управлінської діяльності (з позиції психології)
5. Соціально-психологічна узгодженість управлінських рішень
6. Складові образу менеджера соціокультурної діяльності, що приймає рішення
7. Переробка інформації у пам'яті людини та її зв'язок з прийняттям рішень

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Типові психологічні проблеми керівників у процесі прийняття рішень
2. Школи практичного менеджменту

Методологія ухвалення управлінських рішень у соціокультурній сфері

I. Питання для обговорення

1. Основи технології ухвалення управлінських рішень
2. Моделі процесу прийняття управлінських рішень
3. Методи ухвалення управлінських рішень
4. Прогнозування управлінських рішень

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Від моделей управління до моделей ухвалення управлінських рішень
2. Класифікація і характеристика методів прийняття управлінських рішень

Інформаційний аспект прийняття управлінських рішень у галузі культури

I. Питання для обговорення

1. Сутність управлінської інформації у розпорядженні менеджера соціокультурної діяльності
2. Класифікація і характеристика інформації управлінського рішення
3. Нові інформаційні технології у менеджменті соціокультурної

діяльності

4. Інформаційні системи та системи підтримки прийняття рішень

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Інформація як рідкісний і цінний ресурс соціокультурної установи
2. Технології прийняття рішень на основі систем штучного інтелекту

**Нормативний напрям ухвалення управлінських рішень
у соціокультурній сфері**

I. Питання для обговорення

1. Документ як спосіб оформлення управлінських рішень
2. Основні форми і зміст управлінського рішення як документа
3. Вимоги до складання й оформлення управлінських документів

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Ознаки і функції документа
2. Основні види управлінських рішень як документів

**Реалізація управлінських рішень
менеджерами соціокультурної діяльності**

I. Питання для обговорення

1. Технології реалізації управлінських рішень
2. Показники якості управління соціокультурною установою
3. Оцінка ефективності управління соціокультурною діяльністю

II. Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Індивідуальне та колективне виконання управлінських рішень
2. Фактори якості та ефективності управлінських рішень

6. Тренінг та комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Навчальний тренінг: вимоги та умови проведення

Тренінг, як завершальний етап освоєння фахової дисципліни, є інтерактивним методом навчання, освітньою технологією, що готує студента до застосування набутих ним знань. Завдяки тренінгу відбувається перехід від переважно виконавчої репродуктивної діяльності студентів до пошукового, творчого начала. Жорстка уніфікація, одноманітність цілей, змісту, методів, організаційних форм змінюється індивідуалізацією і диференціацією навчання, виховання і розвитку особистості.

В основу тренінгу закладена групова дискусія. Це робота всієї групи над одним завданням із визначеною стратегічною метою і спільним обговоренням та з'ясуванням шляхів її досягнення. Така робота обов'язково містить у собі елементи науково-дослідної діяльності. Кожен член групи висуває ідею щодо розв'язання даного завдання. Ідеї обговорюють у групі й обирають найкращі за визначенням студентів. Далі формують план виконання завдання, визначають фази, етапи, напрями і виконавців. Відбувається розв'язання завдання й аналіз підсумків.

Основне завдання викладача – керувати навчальною діяльністю студентів у процесі тренінгу. Тренер не нав'язує власну думку, а спрямовує хід виконання практичних завдань шляхом допоміжних питань, пропонує контртвердження, спростування яких має привести на правильний шлях розв'язання проблеми. Він допомагає формулювати, обґрунтовувати думку студента, пропонує необхідні інформаційні джерела.

Тренінг з менеджменту соціокультурної діяльності передбачає два види роботи: а) навчально-пізнавальну (оволодіння знаннями, розумова діяльність, розвиток мислення, синтез, аналіз); б) виробничо-практичну (набуття навичок і вмінь, що потрібні фахівцю). Тренінг відбувається в аудиторіях ЗВО, або ж у вигляді онлайн-зустрічей. Заняття можуть мати позааудиторні форми: проходити на виробництві, в установі відповідного фахового напрямку, зокрема, у будь-якому соціокультурному закладі.

Тематика тренінгів:

1. Групова дискусія на тему: «Сучасні інформаційні технології в соціокультурній діяльності».
2. Розбір проблемної ситуації на тему: «Українські музеї в умовах війни: виклики і можливості».
3. Розумова гра на тему: «Діти і молодь у сучасному соціокультурному просторі».
4. Колективне обговорення на основі знайомства й аналізу Web-сайту культурно-мистецького закладу (на прикладі Тернопільського академічного обласного українського драматичного театру імені Тараса Шевченка).

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності» самостійно і за допомогою консультування з викладачем виконує кожен студент на основі засвоєння програмного матеріалу. КПЗ має охоплювати всі основні теми дисципліни. Виконання КПЗ – один з обов'язкових складових модулів залікового кредиту з даного курсу. Метою КПЗ є вироблення навичок самостійного вивчення програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення і практичне застосування знань із навчального курсу, стимулювання творчості студентів, закладання підвалин для їх подальшої науково-дослідної роботи. КПЗ потрібно оформлювати відповідно до встановлених вимог. Обсяг: 15 сторінок (формат А-4).

КПЗ повинен складатися з таких розділів:

1. Титульний аркуш містить:

- назву університету;
- назву кафедри;
- назву навчальної дисципліни;
- номер академічної групи;
- дату подання викладачеві на перевірку – день, місяць, рік.

2. Зміст.

3. Вступ. Вступ розкриває сутність, стан наукової проблеми і її значення. Тут також вказують мету й завдання дослідження.

4. Основна частина. Розкриває наукове дослідження і відповідає обраній темі, вступу й висновкам роботи.

5. Висновки. У висновках вказують результати, отримані при проведенні дослідження, пропозиції або рекомендації щодо вирішення поставленого завдання відповідно до результатів дослідження.

6. Список літератури. Джерела розміщують за абеткою прізвищ авторів або заголовків. Оформлюють у такому порядку

- використана література (у т. ч. періодична);
- література іноземними мовами;
- Інтернет джерела з обов'язковою позначкою, яка інформація міститься на цьому сайті (порталі). Неприпустиме посилання пошуків на сайти.

7. Вимоги до оформлення. Шрифт Times New Roman, 14, півторачний інтервал; поля: верхнє й нижнє – 20 мм, лівє – 25 мм, правє – 15 мм.

Тематика КПЗ:

1. Менеджмент в аудіо-візуальній сфері.
2. Менеджмент музичного мистецтва.
3. Менеджмент шоу-бізнесу.
4. Event-менеджмент.
5. Фестивальний менеджмент.
6. Музейний менеджмент.

7. Менеджмент літературної діяльності.
8. Менеджмент видавничої справи.
9. Менеджмент мас-медіа.
10. Менеджмент образотворчого мистецтва.
11. Менеджмент віртуальних ігор та комп'ютерних соціальних мереж.
12. Менеджмент у сфері туризму.
13. Менеджмент народних промислів.
14. Менеджмент декоративно-прикладного мистецтва.
15. Менеджмент у сфері виконавських мистецтв.
16. Менеджмент спорту і спортивних видовищних змагань.
17. Менеджмент реклами.
18. Менеджмент рекреаційної діяльності.
19. Менеджмент у сфері анімації.
20. Міжкультурний менеджмент.
21. Менеджмент соціально-культурної реабілітації.
22. Театральний менеджмент.
23. Бібліотечний менеджмент.
24. Менеджмент художньої діяльності.
25. Менеджмент кіномистецтва.
26. Клубний менеджмент.
27. Креативний менеджмент.
28. Менеджмент мистецтва.

7. Самостійна робота студентів «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Методичні поради до організації самостійної роботи студента

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, типовим пакетом контрольних завдань).

Викладач може здійснювати діагностику якості самостійної роботи студента згідно із запропонованою тематикою на індивідуальних заняттях (індивідуальна робота студента під керівництвом викладача в аудиторії). Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Самостійну роботу студента проводять за такими напрямками:

1. Підготовка до практичних занять:
 - опрацювання теоретичного матеріалу, викладеного на лекціях;
 - вивчення теми за підручниками і посібниками;
 - опрацювання рекомендованої монографічної літератури та періодики, передбаченої списком літератури;
 - виконання самостійної роботи.
2. Опрацювання програмних питань, що не розглядаються на навчальних заняттях, згідно із запропонованою тематикою.
3. Підготовка до контрольних робіт.
4. Самоаналіз результатів навчальної роботи за допомогою тестування.
5. Виконання індивідуальних завдань.
6. Підготовка до іспиту.

№ п/п	Тематика
1	Проблема визначення поняття «соціокультурна діяльність»
2	Технології прийняття рішень на основі систем штучного інтелекту
3	Принципи та методи соціокультурного менеджменту
4	Завдання і функції Міністерства культури та інформаційної політики України
5	Клубний менеджмент
6	Особливості впровадження адміністративної реформи в Україні
7	Українська соціокультурна сфера у викликах війни
8	Основні нормативно-правові документи у галузі культури
9	Зарубіжні моделі функціонування локальних соціокультурних просторів
10	Секрети успішної бесіди (за Д. Карнегі)
11	Типологія конфліктів
12	Особливості підготовки і проведення презентацій
13	Технологія проведення ділової наради
14	Загальні вимоги до управлінських рішень
15	Ключові учасники процесу прийняття рішення
16	Характеристика етапів ухвалення управлінських рішень
17	Типові психологічні проблеми керівників у процесі прийняття рішень
18	Школи практичного менеджменту
19	Від моделей управління до моделей ухвалення управлінських рішень
20	Класифікація і характеристика методів прийняття управлінських рішень
21	Інформація як рідкісний і цінний ресурс соціокультурної установи
22	Технології прийняття рішень на основі систем штучного інтелекту
23	Ознаки і функції документа
24	Основні види управлінських рішень як документів
25	Індивідуальне та колективне виконання управлінських рішень
26	Фактори якості та ефективності управлінських рішень

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності» використовують такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування і контрольні роботи;
- тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи;
- оцінювання результатів КППЗ і тренінгу;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Менеджмент соціокультурної діяльності» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів	1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів	1. Написання та захист КППЗ = 80 балів 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) = макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання по 35 балів) = макс. 70 балів	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90–100	Відмінно
B	85–89	Дуже добре
C	75–84	Добре
D	65–74	Задовільно
E	60–64	Достатньо
FX	35–59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1–34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування
1	Мультимедійний проектор
2	Проекційний екран
3	Наявність доступу до мережі Інтернет
4	Персональні комп'ютери
5	Програмне забезпечення: ОС Windows

Основна література:

1. Божидарнік Т. В., Василик Н. М. Креативний менеджмент. Навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2019. 498 с.
2. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях. За заг. ред. А. М. Балашова, Г. Є. Мошека. К. : Алерта, 2018. 620 с.
3. Селютін В. М., Яцун Л. М., Ольшанський О. В. Теорія організації: навч. посібник. Харків: ХДУХТ, 2017. 280 с.
4. Хомяков В. І. Менеджмент підприємства. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Кондор, 2021. 434 с.
5. Щербина-Яковлева О. Ю., Світайло Н. Д., Ключко М. О., Щербина А. М. Менеджмент соціокультурної діяльності як напрям наукового та технологічного знання. Частина 1. Дидактика, логіка, методологія. Підручник; наук. ред. О. Ю. Щербина-Яковлева. Депонований рукопис. Суми, Репозитарій СумДУ, 2018. 207 с.
6. Теорія та історія соціокультурної діяльності: навчальний посібник / О. Б. Петінова, В. В. Опанасюк. Одеса, 2018. 78 с.
7. Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Управління проектами. К. : КНЕУ, 2017. 291 с.
8. Великочий В. С., Шикеринець В. В. Менеджмент соціокультурної діяльності (самостійна робота студентів). Київ: ТОЗ «Видавничий дім АртЕк», 2018. 405 с.
9. Менеджмент соціокультурної діяльності. За ред. В. П. Пасічник. Львів: Растр-7, 2018. 208 с.
10. Скрипник Є. М. Управління закладами культури та мистецтв. Чернівці : Рута, 2015. 127 с.
11. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність. Суми : Університетська книга, 2015. 122 с.
12. Бабець І. Г., Полякова Ю. В., Мокій О. А. Міжнародний менеджмент інноваційної діяльності : підручник. Львів, 2016. 493 с.
13. Вовчак О. Д., Руцишин Н. М. Інвестиційний менеджмент : підручник. Львів, 2016. 463 с.
14. Ілляшенко С. М. Інноваційний розвиток: маркетинг і менеджмент знань : монографія. Харків ; Суми : Діса плюс, 2016. 190 с.
15. Кожушко Л. Ф., Кузнецова Т. О. Менеджмент організацій: теорія та практика : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 396 с.
16. Кондратюк Н. В. Менеджмент : практикум. Харків, 2016. 220 с.
17. Менеджмент: питання та відповіді : навч. посіб. для дистанц. навчання / Гуткевич С. О. та ін. ; заг. ред. проф. Мошека Г. Є. Харків : Діса плюс, 2016. 940 с.
18. Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Міжнародний менеджмент : навч. посіб. Київ, 2016. 170 с
19. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / Ю.Є.

Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін. ; за ред. Ю. Є. Петруні. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. – 276 с

20. Боровик М. В. Управлінські рішення : конспект лекцій для студентів бакалаврату всіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент / М. В. Боровик; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 81 с.

21. Негрей М. В., Тужик К. Л. Теорія прийняття рішень: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2018. 272 с.

22. Бутко М. П., Бутко І. М., Мащенко В. П. та ін. Теорія прийняття рішень: Підручник. За заг. ред. Бутка М. П. К. : Центр учбової літератури, 2018. 360 с.

23. Гевко І. Б. Методи прийняття управлінських рішень: Підручник. К.: Кондор, 2018. 187 с.

Додаткова література:

24. Актуальні питання соціокультурної діяльності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 30 лист. 2017 р. / Каф. менеджменту мистецтва Львів. нац. академії мистецтв, Центр суспільних інновацій : за заг. ред. У. В. Щурко. Львів : Сполом, 2017. 70 с.

25. Антропологічний код української культури і цивілізації: монографія. У 2 кн. Кн. 1 / О. О. Рафальський, Я. С. Калакура, В. П. Коцур, М. Ф. Юрій; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. 432 с.

26. Інформаційний синтез українського національного простору в контексті варіативності його соціокультурних кодів : аналіт. записка / Л. А. Дубровіна, К. В. Лобузін, В. І. Попик, В. В. Горєва ; відп. ред. Л. А. Дубровіна ; НАН України, НБУВ. Київ : НБУВ, 2021. 60 с.

27. Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Вип. 61. Стратегічні комунікації та глобальний інформаційний простір / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол.: Н. Кунанець та ін.. Київ : НБУВ, 2021. 352 с.

28. Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації : монографія / Т. В. Гончарук-Чолач та ін. ; за ред. О. М. Рудакевича ; Західноукр. нац. ун-т. Тернопіль : Університетська думка, 2021. 338 с.

29. Фольклорний іґроленд: збірник іґор для фольклорних масових видовищних заходів соціокультурної діяльності / укл. Г. Ю. Яременюк, Н. М. Марцинів. Тернопіль : Видавництво Крок, 2020. 80 с.

30. Формування цілісного соціокультурного простору України як складова консолідаційних національних стратегій: монографія / О. Онищенко, Л. Дубровіна, В. Горовий та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ : НБУВ, 2022. 224 с.

31. Анімація громадської діяльності / Л. К. Абрамов, Т. В. Азарова. Кропивницький : ІСКМ, 2019. 172 с.

32. Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної

української нації : монографія / Терноп. нац. екон. університет. Тернопіль : Вид-во ТНЕУ, 2015. 256 с.

33. Соціокультурні механізми формування ментального імунітету проти зовнішніх маніпуляцій свідомістю населення України: монографія / кол. авт.: В. Горовий та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2015. 228 с.

34. Виткалов С., Виткалов В. Галузь культури і вища школа : пошук взаємодії в умовах трансформації: полемічні нотатки. *Вища школа*. 2022. № 1/2. С. 69–75.

35. Дубок І. П. Історичний досвід публічно-приватного партнерства у сфері культури (за документами Державного архіву м. Києва). *Архіви України*. 2019. № 1. С. 130-138.

36. Дацюк С. Культурна політика війни. *Українська культура*. 2017. № 1. С. 8–11.

37. Крупка А. Я. Фінансова політика держави у галузі культури і мистецтва: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08. Тернопіль, 2017. 20 с.

38. «Менталітет» і «ментальність» як категорії соціокультурної та цивілізаційної антропології / Антропологічний код української культури і цивілізації. У 2 кн. Кн. 1 : монографія / О. О. Рафальський, Я. С. Калакура, В. П. Коцур, М. Ф. Юрій ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ, 2020. С. 101–113.

39. Горовий В. Сучасні характеристики наукового інформаційного простору як соціокультурного явища / Формування цілісного соціокультурного простору України як складова консолідаційних національних стратегій. Київ, 2022. С. 37–48.

40. Гаращук О., Куценко В. Інноваційні аспекти формування сталого розвитку та соціальної безпеки в соціокультурному контексті. *Вісник економіки*. 2022. № 1. С. 8–21.

41. О. Каракоз Традиційна книга – феномен сучасного соціокультурного простору. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. №3. С. 93-100.

42. Галина Ніколаїшина. Дитяча бібліотека як соціокультурний, психологічно-реабілітаційний та дозвіллевий простір для дітей-ВПО у реаліях війни. *Бібліотека у форматі Д*. 2022. № 2. С. 17–19.

43. Інформаційний чинник та соціокультурні інституції у формуванні загальнонаціонального інформаційного простору / Формування суспільного ідеалу в умовах глобалізованого світу та інформаційного суспільства. Київ, 2020. С. 33–54.

44. Котлякова Л. Культура – це питання безпеки держави. *Культура і життя*. 2017. № 22 (2 черв.). С. 15.

45. Гречко Т. К., Лісовський С. А., Романюк С. А., Руденко Л. Г. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку. Херсон : Вид-во Грінь Д. С., 2015. 264 с.

46. Дегтяр А. О. Методологічні підходи до побудови системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності організації

соціокультурної сфери. *Вісник Харківської державної академії культури*. Серія : Соціальні комунікації. 2015. Вип. 46. С. 62–71.

47. Кучина Н. І. Роль маркетингу в діяльності організацій соціокультурної сфери. *Культура України*. Серія : Культурологія. 2015. Вип. 48. С. 128–138.

48. Полянничко О., Чернякова А. Комуникативна професійна компетентність як умова взаємодії аніматора з клієнтом у процесі соціокультурної діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 3. С. 320–326.

49. Солоха Д. В., Сапельнікова Н. Л. Моделювання системи оцінки ефективності менеджменту соціокультурної діяльності. *Менеджер*. 2016. № 2. С. 33–41.

50. Філіна А. П. Культурний простір: основні його види та культурна діяльність суспільства щодо задоволення соціокультурних потреб громадян. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*. 2016. Вип. 1. С. 82–86.

51. Чекштуріна В. М. Формування комуникативної компетентності менеджерів соціокультурної діяльності. *Вісник Харківської державної академії культури*. Серія : Соціальні комунікації. 2015. Вип. 46. С. 161–169.

52. Щербина А. М. Формування соціокультурних метарегуляторів у технологіях виховної діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 7. С. 485–498.

53. Карлова В. В. Підготовка менеджерів сфери культури до професійної діяльності в умовах становлення ринкових відносин в Україні: напрями та перспективи. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія : Державне управління. 2017. Том 28 (67). № 1. С. 33–39.

54. Григорчук Т. В. Формування професіограм менеджерів соціокультурної сфери. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія : Менеджмент соціокультурної діяльності. 2018. Вип. 2. С. 90–106.

55. Звіт щодо опрацювання даних для міст Дніпро, Київ, Львів, Одеса, Харків апробаційного дослідження «Індекс культурного та креативного потенціалу міст України». Київ: Аналітичний центр CEDOS, 2018. 20 с.

Інтернет ресурси:

56. Закон України «Про культуру». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17.#Text>. (дата звернення: 24.02.2024).

57. Закон України «Про музеї та музейну справу». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/249/95-вр>. (дата звернення: 24.02.2024).

58. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/32/95-вр>. (дата звернення: 24.02.2024).

59. Закон України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/554/97-вр>. (дата звернення: 24.02.2024).

60. Закон України «Про театри та театральну справу». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2605-15>. (дата звернення: 24.02.2024).

61. Закон України «Про кінематографію». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/9/98-%D0%B2%D1%80>. (дата звернення: 24.02.2024).

62. Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12#Text>. (дата звернення: 24.02.2024).

63. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. (дата звернення: 24.02.2024).

64. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо визначення поняття «креативні індустрії». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2458-19#Text>. (дата звернення: 24.02.2024).

65. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення: 24.02.2024).